

Historia De Sanctissima Cruce Caravacensi

Robles, Juan de

Augustae Vind., 1619

XII. Sacerdos quidam à Toletana Ecclesia missus S. Crucem abstulit, quæ
tamen prodigiosè restituta est.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64232)

ca, quæ in archiuo custodiebantur, vnâ cum toto oppido à Mauris exusta tempore Petri Lopezij Faxardi.

CAPVT XII.

MISSVS A TOLETANA ECCLESIA

sacerdos S. CRUCEM abstulit, qua tamen miraculorestituta est.

Carauacenses quasi in matrem sibi asciuerunt S. CRUCEM, agnoueruntque semper & deprædicarunt cum grati animi significatione beneficia à DEO per ipsam sibi præstita. Vnde quicquid honoris, quicquid obsequij, quicquid curæ & diligentia ex cogitare potuerunt, ad hanc ornandam & colendam contulere. Et ideo ad eam tutò conseruandam cõmuni consilio decreuerunt vt semper vir aliquis, cuius fides minimè suspecta, in sacello per uigilaret & excubias ageret; quia illis temporibus Mauri regni Granatensis incolæ, in propinquo erant, & Carauacenses perpetuò in armis esse oportebat, tum ad oppidi ipsius defensionem, tum ad CRUCIS sanctissimæ custodiam; quæ tanquam mater fidissima filiorum suorum vigilantiam compensauit vigilantia accuratiore. Quoties enim grauius Reip. periculum impendebat, toties signo quodam expresso suos præmonebat, vt cauerent, ideoque eam semper thecæ inclusam super altare collocebant, certi quòd Mauros regionem incurfatos, intra capsam edito sonitu, proderet; quo audito ille, cui uigilandi munus ordine per uices redeunte incumbit, confestim ære campano ciues exciebat, vt tempestiuè Mauris occurrerent, & imparatos adorirentur. Ex quo factum vt Mauri plerunque sua spe frustrati, & sæpè etiam cum magna suorum iactura domum reuerti cogerentur. Illudque animaduersum est non rarò, quòd Carauacenses uel iam essent in itinere, uel cum hostibus iam congredierentur, quando exploratores, eorum aduentum per fumum in speculis ad duo uel tria milliaria ab oppido dispositis significabant. Cuius rei causam quia Mauri curiosius indagabant, non pauci ex prudentioribus, à Mahomete abducti, & ad Christum adducti sunt.

Toletana igitur Ecclesia, ut ab antiquis traditum accepimus, superuacaneo quidem, sed pio quodam metu impulsa magnum adhibuit

adhibuit studium & industriam, vt S. CRUCEM in suam ciuitatem, veluti locum tutiorem, transferre posset, ne in potestatem Maurorum aliquando deueniret, qui frequentibus excursionibus Carauacam regno Granatensi confinem infestabant.

Cum sapius itaque consilij sui rationem Carauacensis Ecclesie sacerdotibus & senatui exposuissent, voti que nunquam fieri potuissent compotes, statuerunt per occultas machinationes eam sibi vendicare. Quem in finem tempore Cardinalis Francisci Ximenij Cisnerij, vt creditur, missus est Carauacam sacerdos, vir humanitate & morum suauitate amabilis, qui se dextrè in clericorum coetum insinuaret, omnem que captaret occasionem S. CRUCEM clanculum auferendi, & per anfractus, vias que obliquas Toletum deferendi. Nec defuit partibus suis sacerdos, receptus que est facili negotio propter modestiam & maturam gravitatem in numerum clericorum, adeo que probauit omnibus honestam viuendi consuetudinem, vt breui ei fuerit cura sacrarij ecclesie parochialis in hoc oppido credita, & post paulum etiam ipsius sacelli S. CRUCIS administratio. Labuntur interim sex anni, & ille sacristani munus eò diligentius obit, quò magis expectat in dies opportunitatem sui desiderij explendi, quam tandem hac ratione nactus est.

Nocte quadam Alphonso Santiez Carauacensi ciui, viro a-liàs honorato & fidissimo peruigilandum fuit in sacello S. CRUCIS, non solum vt thesaurum custodiret ex more, sed vt attenderet an strepitus intra capsam audiretur. Compulsus ille corporis necessitate, deseruit stationem, & in suum locum sacerdotem Toletanum substituit, rogauit que maximè obseruaret strepitum, si quis intra hierothecam aures percelleret. Promisit sacerdos liberaliter; sed tantum promisit. nam diu optata occasione tandem potitus, S. CRUCEM ab altari diripit, in peram pastoritiam recondit, festinus ex arce & oppido profugit, & viam Almonazim versus legit. Huc vbi peruentum, ille gaudio gestiens capsam aperire occupat, nihil que aliud inuenit, quam scripta quædam & testimonia de S. CRUCIS apparitione, & miraculis, quæ tamen postea nunquam restituta. Prædictus igitur Alphonfus Santiez ad sacellum iteratò regressus statim notat pignus nobilissimum fur-

to auersum, vehementerque perturbatus populo tristem casum exponit. Vbi sacerdotem nusquam comparere conspiciunt, sibi facile persuadent illum sacrilegij auctorem. Itaque mora nulla, expediunt equites & pedites, qui itinera omnia obsideant, & vbi vbi deprehensum Carauacam retrahant. Frustra susceptus in quaerendo labor; reperiri non potuit. Dum itaque populus hoc infortunio mactatus, lamentis & querelis indulget, ecce summo mane vir quidam non abiectæ conditionis, incola Moratallensis, accurrit, qui ait se vidisse S. CRUCEM inter duas faces ardentes in sublimi collis vertice vulgò *delas cruces* appellati, quod nomen ab hoc euentu inditum constanter retinet, eoque loco cœnobium Franciscanorum est conditum. Exhilaratus tam fausto nuntio populus, omnibus negotijs posthabitis confluit, & instituta supplicatione ad demonstratum à ciue Moratallensi collem profecti summa cum veneratione & gratulatione S. CRUCEM in sacellum arcis Carauacensis reportarunt. In ipso autem colle, vbi CRUX constitit, fons erupit, qui non prius fluere destitit, quam ob nescio quod piaculum ibi admissum vena exaruit.

Senatus porro Carauacensis memor indignitatis & iniuriæ litem intendit Capitulo Ecclesiæ Toletanæ, tum propter S. CRUCEM fraude interceptam, tum propter scripta & monumenta à sacerdote sibi erepta; ne tamen fateri cogeretur, quòd suo iussu patratum, reddere nunquam consensit. Et quamuis in hac controversia definienda multum laborarit Ferdinandus Lopezius sacerdos Carauacensis, vir insigni pietate conspicuus, & B. Virginis, quæ infantulo apparuit, & S. CRUCIS, quam bonorum suorum ex alle hæredem instituit, cultui valde addictus; spem tamen indubitatae victoriæ intercédit mors Præsidis regij consilij. Idem nihilominus Ferdinandus, cum sanctæ inquisitionis ageret ministrum in ciuitate Murciensi, ab ipso met Inquisitionis magistratu Carauacam missus fuit anno M D X L I X. vt à viris senio & auctoritate grauibus, vera documenta sumeret de apparitione S. CRUCIS, & miraculis per eam factis, simulque; intelligeret, quo tempore, quòue modo scripta & testimonia per sacerdotem subtracta sint. Me itaque urgente, idem Ferdinandus Lopezius tum nonagenarius, de vtroque capite publicas curauit dari litteras per Notarium legitimum,

mum, conuenienter ijs, quæ hîc & superius commemorauimus.

CAPVT XIII.

IN CIVITATE BAEZA PER S. CRUCEM

Carauacensem editur miraculum.

ABEN-MAHOMAT suopte nutu arcem Baëzensẽ Ferdinando regi Castellæ donauit. Quamobrem suspicati Mauri eius ciuitatis incolæ, hominem in Christianam religionem propendere, eum occiderunt, anno M c c x x v. cuius filius ei cognominis, non immeritò, ne idem sibi quòd parenti, contingeret, veritus, ad aulam Ferdinandi regis se contulit; vbi Christiana fide suscepta, Ferdinandi nomen in Baptismo assumpsit; cuius familia etiam hodie in Boetica illustris propagatur. Ex interitu igitur Regis, & absentia filij, occasionem arripuerunt Mauri obsidendi arcem, quæ in potestate Ferdinandi regis Castellæ, cuius nomine præsidebat ei Gonzalus Iagnes de Noboa Ordinis Calatrauæ Magister, quam strenuè & fortiter ad tempus propugnabat. Verùm quia præsidiarij nihil minùs quàm periculum à Mauris expectabant, & cum occiso Rege & filio diuturnam amicitiam colebant, non erant solliciti de annona in futurum comparanda, de munitionibus vel extruendis, vel reficiendis, de quæ rebus necessarijs ad defensionem tempestiuè procurandis. Itaque spe obsidionis tolerandæ depositâ, consilium ceperunt arcem deferendi, & Maurorũ violentiam euadendi. Quod vt occultius fieret, curarunt equorũ vngulas inuersis soleis indui, vt Mauri ex retrogradis vestigijs desinerent eos persequi, & simul opinarentur aliunde missum subsidium. Quamobrem nocte proxima per posticum egressi, arcem hominibus vacuam reliquerunt. Vix dimidiatum milliare emensi, retorserunt oculos ad arcem, videruntque super portam principem, crucem quandam mirè coruscantem, nec tamen propter spatium æquo longius, formam eius potuerunt discernere. Hoc cœlesti prodigio stupefacti damnarunt consilium de suo discessu; quod vt meliore corrigerent, statuerunt reuerti. Equis ergo more vsitato calceatis, inuaserunt prædium quoddam Maurorũ, aspor-

tatoq;